

Модернизирание на правосъдните системи в ЕС: нов пакет за ускоряване на цифровизацията на правосъдните системи и насърчаване на обучението на специалистите в областта на правосъдието

Брюксел, 2 декември 2020 г.

Днес Европейската комисия прие пакет от инициативи за модернизирание на правосъдните системи на ЕС. Двата основни стълба на новия пакет са съобщението относно [цифровизацията на правосъдието](#) в ЕС и новата [европейска стратегия за съдебно обучение](#). Този инструментариум в областта на цифровото правосъдие има за цел да подкрепи усилията на държавите членки за по-нататъшно приспособяване на националните им правосъдни системи към цифровата ера и за подобряване на трансграничното съдебно сътрудничество между компетентните органи в ЕС. Чрез европейското съдебно обучение Комисията дава възможност на съдиите, прокурорите и други специалисти в областта на правосъдието да се подготвят за предизвикателствата на 21-ви век, като например цифровизацията. Освен това то има за цел да се утвърди обща европейска съдебна култура, основана на върховенството на закона, основните права и взаимното доверие.

Вера Йоурова, заместник-председател, отговарящ за ценностите и прозрачността, заяви: *Правосъдните системи трябва да бъдат в крак с цифровата трансформация и да отговарят на очакванията на гражданите. Тъй като националните съдилища са и съдилища на ЕС, ние решително подкрепяме този нов подход към цифровизацията на правосъдните системи. Цифровизацията ще подобри достъпа до правосъдие, сътрудничеството в пространството на свобода, сигурност и правосъдие на ЕС и функционирането на вътрешния пазар.*

Дидие Рейндерс, комисар по въпросите на правосъдието, заяви: *Съдиите, адвокатите, прокурорите — всички, които работят в областта на правосъдието, трябва да бъдат на висотата на предизвикателствата на 21-ви век. Сред тези предизвикателства е изцяло новата област на изкуствения интелект, която трябва да проучим при пълно зачитане на основните права. Текущата криза, свързана с COVID-19, е сериозно напомняне за необходимостта от бърза цифровизация на правосъдието. Уверен съм, че приетият днес пакет ще позволи на гражданите и предприятията навсякъде в Съюза да имат лесен достъп до правосъдие не само офлайн, но и онлайн.*

Цифровизация на правосъдните системи в ЕС

Пандемията от COVID-19 изведе на преден план необходимостта от ускоряване на цифровизацията на правосъдието. Стана ясно, че предприятията и гражданите трябва да имат достъп до правосъдие и онлайн, от своя лаптоп у дома. Днешното **съобщение относно цифровизацията на правосъдието в ЕС** представя инструментариум за насърчаване на използването на цифрови инструменти от държавите членки в съответствие с принципите на пропорционалност и субсидиарност. Ето четири от представените днес инструменти:

- **Утвърждаване на цифровите технологии като избор по подразбиране при трансграничното съдебно сътрудничество:** Днес много съдебни производства, включително тези, които надхвърлят националните граници, все още се водят на хартиен носител и по пощата. Европейската комисия ще работи по законодателно предложение за цифровизиране на процедурите за трансгранично съдебно сътрудничество по граждански, търговски и наказателни дела. Предвижда се законодателният акт да бъде приет в края на 2021 г.
- **Борба с трансграничната престъпност:** [Деловодната система](#) на Евроюст, която позволява на Агенцията да извършва кръстосана проверка на различни случаи с цел координиране на борбата на ЕС срещу тежката трансгранична престъпност, включително тероризма, трябва да бъде актуализирана. Освен това с измененията в мандата на Европол ще се въведе **връзка за отбелязване на наличието/липсата на съвпадение** между Европейската прокуратура и Европол. Благодарение на тези „**връзки за отбелязване на наличието/липсата на съвпадение**“ между деловодните системи Евроюст, Европол и Европейската прокуратура ще бъдат запознати с текущите разследвания и наказателни

преследвания. През 2021 г. Комисията също така ще представи законодателни инициативи за цифров обмен на информация относно случаи на трансграничен тероризъм и за създаването на **платформа за сътрудничество на съвместните екипи за разследване**.

- **По-добър достъп до информация:** Електронните бази данни са лесни за справка, свеждат до минимум разходите за потребителите и са устойчиви на кризи. Поради това държавите членки следва да се стремят да цифровизират своите регистри и да работят за взаимното им свързване.
- **ИТ инструменти за трансгранично сътрудничество:** Проектът [e-CODEX](#) (комуникация в областта на електронното правосъдие посредством онлайн обмен на данни) е основният инструмент за сигурно трансгранично сътрудничество по граждански, търговски и наказателни производства. Към днешна дата само някои държави членки използват e-CODEX. С приемането на днешното законодателно предложение Комисията има за цел да превърне e-CODEX в златен стандарт за сигурна цифрова комуникация при трансгранични съдебни производства във всички държави членки. От 1 юли 2023 г. Комисията поверява тази система на Агенцията [eu-LISA](#). Друг цифров инструмент е eEDES (система за цифров обмен на електронни доказателства), която някои държави членки използват за бърз и сигурен обмен на европейски заповеди за разследване, искания за правна взаимопомощ и свързани с тях доказателства в цифров формат вместо по пощата. С приетото днес законодателно предложение Комисията насърчава всички държави членки да се свържат с eEDES. Тези ИТ инструменти ще модернизират правосъдните системи на ЕС и ще генерират истинска европейска добавена стойност.

Тези мерки привеждат в действие отговора на ЕС на необходимостта от по-нататъшно цифровизиране на нашите правосъдни системи. Те ще бъдат финансирани с наличните механизми по следващата многогодишна финансова рамка (МФР) за периода 2021—2027 г. и Next Generation EU.

Европейско съдебно обучение

Годишният доклад за европейското съдебно обучение за 2020 г. показва, че през 2019 г. над **180 000 специалисти в областта на правосъдието** — 12,9 % от всички специалисти в областта на правосъдието в ЕС — са преминали обучение по правото на Съюза или на друга държава членка. Като цяло след приемането на първата стратегия за съдебно обучение през 2011 г. **1,2 милиона специалисти в областта на правосъдието** са преминали обучение по правото на Съюза.

Това второ издание на **Европейската стратегия за съдебно обучение** разширява обхвата на предлаганото европейско обучение за специалистите в областта на правосъдието в нови области на политиката, като цифровизацията и изкуствения интелект, като им предоставя знанията и уменията, необходими за справяне с предизвикателствата на 21-ви век. В него също така се определят амбициозни цели: до 2024 г. 65 % от съдиите и прокурорите и 15 % от адвокатите трябва да бъдат обучавани ежегодно по право на ЕС. Стратегията също така подкрепя специалистите в областта на правосъдието в Западните Балкани и в други държави — партньори на ЕС, в Африка и Латинска Америка. Освен това специалистите в областта на правосъдието ще могат да търсят курсове за обучение по правото на Съюза чрез [Европейската платформа за обучение](#), чиято първа фаза на изпитване стартира днес и която се очаква да започне да функционира пълноценно през 2021 г.

Следващи стъпки

Инструментариумът, представен в днешното съобщение относно цифровизацията на правосъдието, ще бъде допълнително обсъден с представители на публичните администрации, съдебната власт, професионалните организации на практикуващи юристи и други заинтересовани страни, за да се гарантират бързи и осезаеми последващи действия. През пролетта на 2021 г. Комисията и предстоящото председателство на Съвета на ЕС ще организират конференция на ЕС относно съдебното обучение.

Контекст

Този пакет допринася за изпълнението на приоритетите на Комисията за [Нов тласък за европейската демокрация](#) и [Европа, подготвена за цифровата ера](#).

Държавите членки споделят отговорността за съдебното обучение, а редица заинтересовани страни оказват подкрепа за допълнителното му развитие: доставчици на обучение, национални и европейски организации на специалистите в областта на правосъдието. Европейското съдебно обучение се основава на извлечените поуки след приемането на [Европейската стратегия за съдебно обучение за периода 2011—2020 г.](#) и отразява резултатите от [оценката на Комисията на стратегията за периода 2011—2020 г.](#) и от широка обществена консултация, проведена от

Комисията през 2018 г.

На 13 октомври 2020 г. Съветът [прие заключения](#), с които насърчава държавите членки да използват цифрови инструменти на всички етапи на съдебните производства. Съветът призова Комисията да разработи до края на 2020 г. всеобхватна стратегия на ЕС относно цифровизацията на правосъдието.

За повече информация

- [Съобщение относно цифровизацията на правосъдието в ЕС](#)
- [Работен документ на службите на Комисията](#)
- [Законодателно предложение за регламент, с който да се гарантира дългосрочната устойчивост на системата e-CODEX](#)
- [Европейска стратегия за съдебно обучение за периода 2021—2024 г.](#)
- [Годишен доклад относно европейското съдебно обучение](#)
- [Европейска платформа за обучение](#)

IP/20/2246

Лица за контакти с медиите:

[Christian WIGAND](#) (+32 2 296 22 53)
[Katarzyna KOLANKO](#) (+ 32 2 296 34 44)
[Jördis FERROLI](#) (+32 2 299 27 29)

Въпроси на граждани: [Europe Direct](#) на телефон [00 800 67 89 10 11](#) или на електронния адрес [на информационната служба](#)